

**ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ
ΜΕΛΕΤΗΤΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ
ΕΡΓΩΝ ΝΟΜΟΥ ΞΑΝΘΗΣ**

TAX. Δ/ΝΣΗ : Ανθ. Γ. Μιλτιάδου 24
TAX. ΚΩΔ./ΠΟΛΗ : 67132 Ξάνθη
EMAIL : smmidexanthi@gmail.com

ΠΡΟΣ : 1. Σταύρο Παπασταύρου,
Υπουργό Περιβάλλοντος &
Ενέργειας
(secmin@ypen.gr)

Κοιν. : 1. Γεώργιο Στασινό,
Πρόεδρο ΤΕΕ
(president@central.tee.gr)
2. Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ, ΥΠΕΝ
(eysped@mou.gr)
3. Ελληνική Αναπτυξιακή
Τράπεζα Α.Ε.
(complaints@hdb.gr)
4. Τ.Ε.Ε. Θράκης
(tee_thrace@tee.gr)

Θέμα: «Αναδρομική και ατεκμηρίωτη μείωση του επιλέξιμου Προϋπολογισμού του “Εξοικονομώ 2025”»

Αξιότιμες/οι κυρίες και κύριοι,

Ο Σύλλογος Μηχανικών Μελετητών Ιδιωτικών Έργων Ξάνθης (Σ.Μ.Μ.Ι.Δ.Ε.) προβαίνει σε αυστηρή δημόσια καταγγελία για τις σοβαρές και ατεκμηρίωτες τροποποιήσεις που επιχειρούνται στο πρόγραμμα «Εξοικονομώ 2025» πολύ μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων και λίγο πριν τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων. Οι τροποποιήσεις αυτές στερούνται θεσμικού ερείσματος, αλλοιώνουν εκ των υστέρων τους όρους συμμετοχής και δημιουργούν άμεσο κίνδυνο οικονομικής ζημίας τόσο για τους μηχανικούς όσο και – κυρίως – για τους/τις ωφελούμενους/ες.

Παρά το γεγονός ότι ο επίσημος οδηγός του προγράμματος δεν περιλαμβάνει κανένα ανώτατο κόστος ανά τετραγωνικό μέτρο, το Πληροφοριακό Σύστημα μείωσε, ήδη, αυτόματα τους επιλέξιμους προϋπολογισμούς με βάση ένα «όριο» 280 €/τ.μ., το οποίο δεν έχει θεσπιστεί από την Πολιτεία. Δεν υφίσταται σε ΦΕΚ, δεν περιλαμβάνεται στην αρχική προκήρυξη και δεν προκύπτει από υπουργική απόφαση. Η μοναδική εμφάνισή του είναι στην αρχική σελίδα του προγράμματος. Παρ' όλα αυτά εφαρμόζεται ως δεσμευτικός κανόνας.

Στην επίσημη ιστοσελίδα του προγράμματος αναρτήθηκε αιφνιδιαστικά η ακόλουθη ανακοίνωση:

«Στο πλαίσιο της χρηστής οικονομικής διαχείρισης και της τεκμηρίωσης του εύλογου κόστους για το Πρόγραμμα «Εξοικονομώ 2025», η Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ καθορίζει ως μέγιστο επιτρεπτό ανηγμένο κόστος στην ωφέλιμη επιφάνεια τα 280 €/τ.μ., κατόπιν τεκμηριωμένης ανάλυσης του ΤΕΕ με βάση την υλοποίηση αντίστοιχων προγραμμάτων παρελθόντων ετών, με στόχο την ίση μεταχείριση όλων των ωφελούμενων και την ομοιογενή αξιολόγηση των αιτήσεων.

Ο συνολικός επιλέξιμος προϋπολογισμός των προτεινόμενων παρεμβάσεων έχει αναπροσαρμοστεί αυτόματα για κάθε αίτηση στο Πληροφοριακό Σύστημα του Προγράμματος, σύμφωνα με το ανωτέρω όριο.»

Η ανακοίνωση αυτή, παρότι παρουσιάζεται ως «τεκμηριωμένη», δεν συνοδεύεται από καμία δημοσιευμένη μελέτη, κανένα μεθοδολογικό υπόβαθρο και καμία επίσημη διοικητική πράξη που να της προσδίδει νομιμότητα. **Η επίκληση της «χρηστής οικονομικής διαχείρισης» δεν μπορεί να υποκαθιστά την απαιτούμενη νομιμοποίηση, ούτε να δικαιολογεί τη μονομερή, αναδρομική και αδιαφανή τροποποίηση των όρων ενός ανοιχτού προγράμματος.**

Ακόμη και η παράγραφος περί «ελέγχου εύλογου κόστους», στην οποία επιχειρείται να στηριχθεί η αναδρομική αυτή μεταβολή, δεν υπήρχε στον αρχικό οδηγό. Προστέθηκε εκ των υστέρων και έρχεται σε πλήρη αντίθεση με τις απαιτήσεις τυπικής νομιμότητας που διέπουν τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα. Η συγκεκριμένη διατύπωση είναι αόριστη, χωρίς αριθμητικό περιεχόμενο, χωρίς μεθοδολογία και χωρίς εξουσιοδότηση για την εφαρμογή συγκεκριμένου ανώτατου ορίου. Η χρήση της ως «νομικής βάσης» συνιστά επικίνδυνη διοικητική ακροβασία.

Επιπλέον, το Υπουργείο οφείλει να απαντήσει στο πιο καίριο ερώτημα που ανακύπτει από την ίδια τη διαχρονική πρακτική του:

Στο παρελθόν, όλα τα προγράμματα «Εξοικονομώ» περιλάμβαναν σαφές, ρητό και δημοσιευμένο όριο κόστους ανά τ.μ.. Γιατί το όριο αυτό αφαιρέθηκε πλήρως από τον οδηγό του «Εξοικονομώ 2025»;

Αν θεωρούνταν απαραίτητο, όφειλε να περιληφθεί εξ αρχής στον οδηγό. Αν θεωρούνταν περιττό, η εκ των υστέρων επαναφορά του χωρίς επίσημη διαδικασία εκθέτει το πρόγραμμα και τους/τις συμμετέχοντες/ουσες. Το γεγονός ότι αφαιρέθηκε από την αρχή και επανεμφανίζεται τώρα, σε άτυπη μορφή, δεν μπορεί να χαρακτηριστεί παρά μόνο ως ένδειξη πρόχειρου σχεδιασμού και έλλειψης θεσμικής συνέπειας.

Επισημαίνουμε, επίσης, ότι η πρόσφατη έκδοση των αποτελεσμάτων επιβεβαιώνει με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο τα προβλήματα του αρχικού σχεδιασμού: ολόκληρες περιοχές της χώρας έμειναν εκτός προγράμματος, όπως ήταν αναμενόμενο, λόγω της μονοδιάστατης μοριοδότησης που βασίστηκε αποκλειστικά στις βαθμομημέρες. Παρά τη δραστική μείωση των επιλέξιμων προϋπολογισμών μέσω του ορίου των 280 €/τ.μ., η εικόνα αυτή **δεν ανατράπηκε**. Οι περικοπές όχι μόνο δεν έλυσαν το πρόβλημα της άνισης γεωγραφικής κατανομής, αλλά αντίθετα το συνόδευσαν με σημαντική οικονομική ζημία για χιλιάδες ωφελούμενους/ες, χωρίς κανένα ουσιαστικό όφελος για τη δικαιοσύνη και την αποτελεσματικότητα του προγράμματος.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το αυθαίρετο ποσό των 280 €/τ.μ. δεν ανταποκρίνεται στις πραγματικές τεχνικές ανάγκες των κατοικιών στην Ελλάδα. **Οι κατοικίες με ίδια επιφάνεια δεν έχουν τις ίδιες ανάγκες ενεργειακής αναβάθμισης.** Το κόστος των παρεμβάσεων εξαρτάται από δεκάδες παράγοντες: τη θέση και τον προσανατολισμό, την παλαιότητα, τα υλικά κατασκευής, την ενεργειακή υποβάθμιση του κελύφους, τις υφιστάμενες ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις, τις θερμογέφυρες, τα συστήματα θέρμανσης και ψύξης. Ένα ενιαίο όριο ανά τ.μ. δεν μπορεί να εκφράσει την πραγματική τεχνική ανάγκη ενός κτιρίου και οδηγεί αναπόφευκτα σε λανθασμένες περικοπές που πλήττουν τους πολίτες με τις μεγαλύτερες ενεργειακές ανάγκες.

Είναι επίσης χαρακτηριστικό ότι το υποτιθέμενο όριο των 280 €/τ.μ. οδηγεί σε κατάφωρα άδικα και τεχνικά παράλογα αποτελέσματα. Μια κατοικία άνω των 125 τ.μ. δεν επηρεάζεται καθόλου από την περικοπή, καθώς το όριο των 35.000 € εξαντλείται πριν “ενεργοποιηθεί” το κριτήριο των 280 €/τ.μ. Αντιθέτως, μια κατοικία 100 τ.μ. περιορίζεται τεχνητά στις 28.000 € – ήδη οριακό ποσό για πλήρη ενεργειακή αναβάθμιση. Ακόμη χειρότερα, ένα μικρό διαμέρισμα 50 τ.μ. περιορίζεται στις 14.000 €, ποσό που δεν επαρκεί ούτε για την πιο βασική παρέμβαση ενεργειακού εξοπλισμού, όπως μια αντλία

θερμότητας. Είναι χαρακτηριστικό ότι στο πρόγραμμα «Αλλάζω Συσκευή Αντλία Θερμότητας / Ηλιακός Θερμοσίφωνας» το ίδιο το Υπουργείο αναγνωρίζει ως μέγιστο κόστος για μια αντλία θερμότητας τις 12.000 € + ΦΠΑ = 14.880 €, χωρίς κανέναν περιορισμό επιφάνειας ή ισχύος. Δηλαδή, το ίδιο το κράτος χρηματοδοτεί την εγκατάσταση αντλίας θερμότητας σε κάθε κατοικία ανεξαρτήτως μεγέθους έως το ποσό των 14.880 €, ενώ στο «Εξοικονομώ 2025» επιβάλλει αυθαίρετο όριο που καθιστά αδύνατη την υλοποίηση της ίδιας παρέμβασης σε μικρά διαμερίσματα. Η αντίφαση αυτή αποδεικνύει την πλήρη τεχνική αστοχία και αδικία της εκ των υστέρων επιβολής του ορίου των 280 €/τ.μ.

Οι πολίτες που υπέβαλαν αιτήσεις βλέπουν ξαφνικά την επιδότησή τους να μειώνεται, υποχρεώνοντάς τους να καλύψουν από δικούς τους πόρους παρεμβάσεις που είχαν σχεδιάσει με βάση άλλους κανόνες. **Οι μηχανικοί, που εργάστηκαν υπό τις προδιαγραφές του αρχικού οδηγού, βρίσκονται αντιμέτωποι με το ενδεχόμενο ακύρωσης έργων και απώλειας αξιοπιστίας, εξαιτίας αλλαγών που δεν προήλθαν από δική τους υπαιτιότητα.**

Η αδιαφανής αυτή μεταβολή συμπίπτει χρονικά με δημοσιεύματα που κάνουν λόγο για προετοιμασία νέου μοντέλου «Εξοικονομώ μέσω παρόχων», στο οποίο ενεργειακές εταιρείες θα αναλάβουν κεντρικό ρόλο, μετατρέποντας ένα εθνικό πρόγραμμα ενεργειακής αναβάθμισης σε εμπορική υπηρεσία «πακέτου». Η αποδυνάμωση του τρέχοντος προγράμματος και η ανασφάλεια που δημιουργείται σε χιλιάδες αιτήσεις συνιστούν εύλογα λόγο ανησυχίας ως προς τη στρατηγική κατεύθυνση που ακολουθεί το Υπουργείο.

Ο Σ.Μ.Μ.Ι.Δ.Ε. δηλώνει με κάθε θεσμικό μέσο ότι τέτοιες πρακτικές δεν μπορούν να γίνουν αποδεκτές. Η ενεργειακή πολιτική της χώρας απαιτεί σοβαρότητα, διαφάνεια και σταθερότητα. Όχι αιφνιδιαστικές ανατροπές και άτυπες αποφάσεις που δημιουργούν αδικίες και κινδύνους για τους/τις πολίτες και τους/τις μηχανικούς.

Για όλους τους παραπάνω λόγους, ζητούμε:

- Την άμεση και πλήρη ανάκληση της όποιας εσωτερικής ή ανεπίσημης απόφασης έχει οδηγήσει στην εφαρμογή του ορίου των 280 €/τ.μ. και στην αυτόματη περικοπή προϋπολογισμών.
- Οι αιτήσεις πρέπει να αξιολογηθούν αποκλειστικά βάσει των όρων υπό τους οποίους υποβλήθηκαν.

Για τον Σύλλογο Μηχανικών Μελετητών

Ιδιωτικών Έργων Νομού Ξάνθης

Η Πρόεδρος

Ο Αντιπρόεδρος

Αννέτα Τσελεπή
Πολιτικός Μηχανικός

Μαρίνος Ψωμάς
Ηλεκτρολόγος Μηχανικός &
Μηχανικός Υπολογιστών